

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СФЕРІ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ: ОПТИМІЗАЦІЯ ПОВОДЖЕННЯ З ПОЛІМЕРНИМИ ВІДХОДАМИ

Березненко Н. М.

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
nmbereznenko@gmail.com*

Ефективне управління утилізацією відходів, зокрема полімерних, стає особливо важливим у контексті розвитку сталого розвитку та «зеленої» економіки України. Останніми роками зростаючий попит на більшу екологічність в управлінні відходами став очевидним, дедалі актуальнішою стає циркулярність твердих відходів, зокрема, використання у вигляді вторинної сировини переробленого матеріалу з метою скорочення використання первинних ресурсів. Повторне використання продуктів і упаковки сьогодні є економічно доцільним на фоні значного підвищення квот на переробку матеріалів. Розрахунки показують, що переробка полімерних відходів може принести до 45 000 євро щомісяця для підприємства, що дозволяє знижувати витрати на сировину та сприяє підвищенню фінансової ефективності виробництва [1].

Сьогодні у світі і в Україні основна увага приділяється збільшенню рівня переробки всіх пакувальних матеріалів і розширенню відповідальності виробника, а також обмеженню продажу окремих пластикових виробів. Вчені проводять дослідження екологічного впливу полімерних відходів на довкілля та розробляють еколого-економічне обґрунтування для вибору методів їх використання [2]. При розробці і впровадженні у виробництво пакувальних матеріалів віддається перевага таким варіантам, які забезпечують найкращі екологічні показники протягом усього життєвого циклу. При розробці упаковки окрім її основних функцій (зберігання, транспортування, захист продукту, презентація продукту та зручність) необхідно враховувати фактор придатності її до найсучасніших процесів сортування та переробки. Так, щоб мати можливість розробити конструкцію упаковки, що підлягає переробці, необхідні певні фундаментальні знання про процеси сортування та переробки. З цієї точки зору сьогодні в усьому світі популярними є пілотні кейси та проекти, як, наприклад, 100% упаковка з переробленого полімеру для харчової та косметичної галузей (впроваджено Danone, PepsiCo, Unilever, Coca-Cola, L'Oréal), флексибілізація полімерної упаковки (перехід від жорсткої до гнучкої, легкої упаковки), моно-матеріали у полімерній упаковці (упаковка з одного типу полімеру без домішок), Smart Packaging (цифрові технології NFC-чипи для персоналізованих даних, QR-коди для інформації про продукт, RFID для логістики та відстеження). Також важливо враховувати регіонально специфічні структури рециклінгу.

Отже, з економічної точки зору, вторинна сировина, зокрема полімерна тара і упаковка, значно дешевша за первинні матеріали, що забезпечує значну економію для підприємства, а розробка науково обґрунтованих підходів і рекомендацій для оптимізації операційного управління утилізацією промислових відходів на підприємствах є актуальною сьогодні і в майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Овдіюк О. М., Василенко О. М. (2024) Еколого-економічний аспект ефективності управління утилізації твердих полімерних відходів. Економіка та суспільство. № 69. ISSN 2524-0072.
2. Білявський О. О. Вплив полімерних відходів на екосистеми та еколого-економічне обґрунтування методів їх утилізації. Екологічна безпека та природокористування. 2019. № 4 (28). С. 37–45.